

ΠΕΙΡΑΪΚΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Ἐν τῷ τοῦ Πειραιῶς Μουσείῳ κατατεθέντα ἀπό τινος κεῖνται τὰ ἐξῆς ἀρχαῖα, ἀλλὰ μὲν ἐν ἀνασκαφῇ ἀνευρεθέντα, ἀλλὰ δὲ καὶ ἀγορασθέντα :

1. Ἀνάγλυφον εὐχετικὸν λίθου λευκοῦ, ὕψ. 0,36 πλ. 0,24, ὅπερ ἐν πλαισίῳ εἰκονίζει πρὸς ἀριστερὰν μὲν τῷ ὀρῶντι τὸν Δία τὸν μελιχίον καθήμενον ἐπὶ θρόνου, τὴν μὲν δεξιὰν ἐπὶ τῶν μηρῶν ἀναπαύοντα τῇ δ' ἀριστερᾷ κέρασ μέγα κρατοῦντα πρὸς τᾶνω ὀρθούμενον. Ἐπὶ τοῦ κέρατος ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Διὸς ἐν μέρει διατηρεῖται χρῶμα τοῦ μὲν ἐρυθρὸν ποῦ δὲ κίτρινον. Πρὸ τοῦ Διὸς ἰδρυται βωμὸς ὀπισθεν τοῦ ὁποίου παῖς φέρων τι ἐν ἀβαθεῖ κανίστρῳ τοῦ παιδὸς καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ κἀνίστρον καὶ αἱ χεῖρες ἰκανῶς ἀποτετριμμένα. Πρὸ τοῦ βωμοῦ χοῖρος βαίνων πρὸς θυσιάν βεβαίως. Πέραν τοῦ βωμοῦ δεξιᾷ τῷ ὀρῶντι ἀνὴρ πωγωνοφόρος ἀνατεταμένην ἔχων τὴν χεῖρα καὶ πρὸς τὸν Δία ἀποβλέπων, γυμνὸν δ' ἔχων τὸ δεξιὸν ἄνω μέρος τοῦ σώματος, τὸ δ' ἄλλο κεκαλυμμένον διὰ τοῦ ποδῆρους ἱματίου τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου κατερχομένου. Πρὸ αὐτοῦ παιδίσκη περιτετυλιγμένη ἐν τῷ μακρῷ ἱματίῳ, ὅπερ διὰ τῆς δεξιᾶς ἔσωθεν φέρει πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὤμον, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς, ἔσωθεν καὶ ταύτης, συγκρατεῖ τοῦτο περὶ τὴν ὀσφύν. Ὅπισθεν τοῦ ἀνδρὸς καὶ εἰς τὸ βάθος ἀντωπὸς γυναικεία μορφή φέρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κόφινον μέγαν, ἐφ' οὗ διατηροῦνται ἴχνη χρωματισμοῦ. Περαιτέρω ταύτης καὶ πρὸς ἀριστερὰν ἐστραμμένη γυνὴ ἀναβεβλημένη τὸ ἱμάτιον ὄν τρόπον καὶ ἡ περιγραφείσα παιδίσκη. Πρὸ τῆς γυναικὸς ταύτης παῖς ἢ παιδίσκη ταπεινοτέρα τὸ ἀνάστημα τῆς πρώτης· ὀπισθεν δὲ ἕτερος παῖς μικρότερος· ἀμφότεροι οἱ παῖδες ἀναβεβλημένοι τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ παιδίσκη.

Ἄνωθεν τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως ἐπὶ τῆς ταινίας τῆς εἰκονιζούσης τὸ ἐπιστύλιον ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή :

. . . Τ Ο Β Ο Λ Η Δ Ι Ι Μ Ι Λ Ι Χ Ι Ω

Κριτο]βόλη Διὶ μελιχίῳ

Τὰ γράμματα ἀμελῶς κεχαραγμένα καὶ ὀπωσθήποτε μὴ συνάδοντα πρὸς τὴν σχετικὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἄλλης γλυφῆς.

Ἄνευρέθη κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ τῆς διὰ τῶν νεωσοίκων τῆς Ζέας εἰς τὸ νεόκτιστον θέατρον Τσόχα ἀγούσης καὶ ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς, ὅπου συναντᾶται μετὰ τῆς παραλίας ὁδοῦ.

2. Πλάξ λίθου φαιοῦ, ὕψ. 0,33, πλ. 0,28 φέρουσα ἀνάγλυφον ὄφιν συνεσπειραμένον, οὗ ἔλλειπει ἡ κεφαλὴ μετὰ τοῦ ἄνω μέρους τῆς πλακῆς. Εἶνε πάντως ἀνάθημα εἰς Ἀσκληπιόν. Ἄνευρέθη ὀλίγα βήματα πρὸς βορρᾶν τοῦ προηγουμένου ἐν τῷ οἰκοπέδῳ Ἄ. Μπόνῃ κατὰ τὰς ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἀνασκαφὰς τῆς Ἀρχ. Ἐταιρίας.

3. Τεμάχιον λίθου λευκοῦ, ὕψ. 0,23, πλ. 0,15, φέρον σπείρας τινὰς τοῦ σώματος ὄφως, ὁμοίου τῷ προηγουμένῳ. Ἄνευρέθη ἐν ταῖς αὐταῖς ἀνασκαφαῖς ὀλίγον πρὸς βορρᾶν τοῦ προηγουμένου.

4. Τεμάχιον λίθου λευκοῦ ὕψ. 0,34, πλ. 0,15, ἀνωμάλου λίαν τὴν ἐπιφάνειαν φέροντος εἰς ἀνώμαλον τάξιν τὰ γράμματα τάδε :

. . Ο Ξ	Ὅρ]ος
Μ Ν Η Μ Λ	μνήμ[α-
Τ Ο Ξ Ρ Υ Θ	τος Πυθ-
Ξ Ι Δ Ο Ξ	εἶδος
Λ Α Μ Ψ Α	Λαμψα-
Κ Η Ν Η Ξ	κηνῆς

Ὅπισθεν ἡ ἐπιφάνεια τοῦ λίθου εἶνε πως μᾶλλον ὁμαλὴ μάλιστα δὲ κατὰ τὰ ἄνω, ἔνθα σώζονται τὰ γράμματα τάδε :

. Ο Ι οι
. Ι Ο Ι Ε Ι ἐπ]οίει

Τὰ γράμματα ταῦτα εἶνε πολὺ ἐπιμελέστερον εἰργασμένα τῶν τοῦ ὀροσήμου· ἔπειτα τὸ ὁμαλὸν τῆς ἐπιφανείας, ἐφ' ἧς εἶνε ταῦτα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐτέραν πλευρὰν, ἐφ' ἧς τὸ ὀρόσημον, δεικνύου-

σιν ἀρκούντως ὅτι τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀποτελοῦν ἴσως μέρος βάρου τινὸς ἀπεσπᾶσθη βιαίως τοῦ ὄλου, ὡς δεικνύει καὶ ἡ ἀνώμαλος ἐπιφάνεια τοῦ ὄροσήμου, ἐχρησιμοποιήθη δ' εἶτα χαραχθέντων τῶν γραμμάτων τῆς πρώτης ἐπιγραφῆς.

5. Τεμάχιον λίθου λευκοῦ ὕψ. 0,18, πλ. 0,17 φέρον τὴν δε τὴν ἐπιγραφὴν :

Ε Π Η	Ἐπη·
ΚΟ·ΟΙC	κό·οις
. Ε ΟΙC	Θ]εοῖς

Εὐθὺς πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται ἀρχὴ τετραγωνικοῦ πλαισίου.

6. Στήλη λίθου λευκοῦ ὕψ. 0,27, πλ. 0,37 τεθραυσμένη τὰ κάτω, φέρουσα ἄνω ἀέτωμα καὶ ἀσπίδισκίον ἐν αὐτῷ καὶ ἀκρωτήρια ἄνω· ἐπὶ ταύτης ἡ Λατινικὴ ἐπιγραφὴ ἦδε :

D . M . S .
 VERÀ—TVMIÀNO—FRATRI
 BENE—MERENTI—FECIT
 VIXIT—ANN . S—XXV
 M]ENS—VIII—DIES—XV &

Μέρος τῶν γραμμάτων τοῦ τελευταίου στίχου εἶνε τεθραυσμένον μετὰ τοῦ λίθου. Τὰ γράμματα ἀμελέστατα κεχαραγμένα.

7. Καλὸν ἐπιτύμβιον μνημεῖον ἀνευρέθη πρὸ τοῦ στομίου τοῦ λιμένος τῶν Ἀλῶν κατὰ τὴν δυτικὴν αὐτοῦ ἀκτὴν ἔξωθεν τοῦ ἐκεῖ κατερχομένου

τείχους τοῦ περιβόλου τοῦ Πειραιῶς. Ἔϊνε τοῦτο ἀνάγλυφον ἀνδρὸς πωγωνοφόρου καθημένου ἐπὶ ἔδρας μετ' ἀνακλίσεως, γυμνοῦ τὸ στήθος καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα, ἦν ἐπὶ τῆς κοιλίας ἀναπαύει, τὴν δ' ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος, παρὰ τὴν διὰ τῶν σκελῶν διερχομένην καὶ πρὸ τοῦ προσώπου ἄνω τελευτῶσαν βακτηρίαν. Εἰς τοὺς πόδας φέρει πέδιλα. Τὸ ὄλον ἀνάγλυφον εἶνε ἐντὸς ἀβαθοῦς πλαισίου φέροντος παραστάδας καὶ ἀέτωμα μετὰ ἀκρωτηρίων. Τὸ ὄλον ὕψ. 1,18, πλ. 0,54. Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου τὸ ὄνομα :

ΤΥΝΝΙΑΞ ΤΥΝΝΩΝΟΞ ΤΡΙΚΟΡΥΞΙΟΞ

Καινοφανεῖς φαίνονται οἱ τύποι τῶν δύο ὀνομάτων.

8. Καὶ τελευταῖον δὲν ἀπαξιῶ νὰ σημειώσω ἐνταῦθα πῆλινον τεμάχιον, ἴσως μεγάλου ὑδραγωγοῦ σωλήνος, προερχόμενον ἐκ Σαλαμῖνος καὶ φέρον ἄνω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ τὰ γράμματα :

9Ξ1

οὕτως ἐκ δεξιῶν βεβαίως πρὸς τὰριστερὰ ἀναγινωσκόμενα καλῶς δ' ἐσχηματισμένα· κάτωθεν δὲ τοῦ Ξ καὶ στιγμὴν ἐγκεχαραγμένην.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 21ῃ Δεκεμβρίου 1885.

ΙΑΚ. Χ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

(Ἐξεδόθη τῇ 20ῃ Ἀπριλίου 1886).